

SPIS TREŚCI

WSTĘP .

ROZDZIAŁ 1 ROZWÓJ I JEGO OPTYMALIZACJA

WPROWADZENIE

- 1.1. CZYM JEST ROZWÓJ?
- 1.2. OD CZEGO ZALEŻY ROZWÓJ CZŁOWIEKA?.
- 1.3. NA CZYM POLEGA OPTYMALIZACJA ROZWOJU?

PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 2 UCZENIE SIĘ, NAUCZANIE I WYCHOWANIE W ROZWOJU CZŁOWIEKA

WPROWADZENIE

- 2.1. UCZENIE SIĘ
- 2.2. NAUCZANIE
- 2.3. WYCHOWANIE

PODSUMOWANIE

ROZDZIAŁ 3 KTO, GDZIE, KIEDY ORAZ JAK NAUCZA I WYCHOWUJE?

WPROWADZENIE

- 3.1. KTO NAUCZA I WYCHOWUJE?
- 3.2. GDZIE ODBYWA SIĘ NAUCZANIE I WYCHOWANIE?
- 3.3. KIEDY NAUCZA SIĘ I WYCHOWUJE?
- 3.4. JAK NAUCZA SIĘ I WYCHOWUJE?.
- 3.5. CO SPRZYJA POWSTAWANIU INTERAKCJI PEDAGOGICZNYCH?

PODSUMOWANIE.

PODSTAWOWE PROCESY I CZYNNOŚCI

INTERESUJĄCE PEDAGOGA

ROZDZIAŁ 4 ONTOGENETYCZNY ROZWÓJ CZŁOWIEKA

WPROWADZENIE

- 4.1. POCZĄTEK I KONIEC ŻYCIA JEDNOSTKI.
- 4.2. PERIODYZACJA ROZWOJU.
- 4.3. OKRES PRENATALNY
- 4.4. WIEK NIEMOWLĘCY
- 4.5. WIEK PONIEMOWLĄCY
- 4.6. WIEK PRZEDSZKOLNY
- 4.7. MŁODSZY WIEK SZKOLNY
- 4.8. WIEK DORASTANIA
- 4.9. WIEK MŁODZIEŃCZY
- 4.10. WIEK WCZESNEJ DOROSŁOŚCI
- 4.11. WIEK ŚREDNI
- 4.12. WIEK PÓŻNEJ DOROSŁOŚCI
- 4.13. OKRES BEZPOŚREDNIO POPRZEDZAJĄCY KONIEC ŻYCIA. . PODSUMOWANIE

ROZDZIAŁ 5 UCZENIE SIĘ

WPROWADZENIE

- 5.1. UCZENIE SIĘ, JEGO PRZEJAWY I RODZAJE ORAZ OGÓLNA TAKSONOMIA REZULTATÓW
 - 5.1.1. PRZEJAWY UCZENIA SIĘ
 - 5.1.2. RODZAJE UCZENIA SIĘ
 - 5.1.3. PRÓBA OGÓLNEJ TAKSONOMII REZULTATÓW UCZENIA SIĘ
- 5.2. DETERMINANTY UCZENIA SIĘ
 - 5.2.1. WŁAŚCIWOŚCI ROZWOJOWE OSOBY UCZĄCEJ SIĘ
 - 5.2.1.1. Uczenie się dzieci do okresu przedszkolnego włącznie
 - 5.2.1.2. Uczenie się dzieci i młodzieży w wieku szkolnym

- 5.2.1.3. Uczenie się osób dorosłych
 - Studenti
 - Osoby pracujące zawodowo
- 5.2.2. WŁAŚCIWOŚCI INDYWIDUALNE.
 - 5.2.2.1. Płeć jednostki.
 - 5.2.2.2. Inteligencja jednostki
 - 5.2.2.3. Zdolności specjalne.
 - 5.2.2.4. Zainteresowania.
 - 5.2.2.5. Nastawienia
 - 5.2.2.6. Dotychczasowa wiedza podmiotu
 - 5.2.2.7. Styl poznawczy
 - 5.2.2.8. Poglądy i postawy.
 - 5.2.2.9. Poziom aspiracji
 - 5.2.2.10. Motywy uczenia się
- 5.3. AKTYWNOŚĆ OSOBY UCZĄCEJ SIĘ.
 - 5.3.1. ZNACZENIE SAMODZIELNOŚCI W DOCHODZENIU DO STWIERDZEŃ
 - 5.3.2. STRATEGIE UCZENIA SIĘ.
 - 5.3.2.1. Znaczenie powtarzania
 - 5.3.2.2. Znaczenie organizowania treści.
 - 5.3.2.3. Znaczenie łącznego operowania środkami obrazowymi i słownymi.
 - 5.3.2.4. Nieobojętność zmysłowych dróg odbioru treści.
- 5.4. SYTUACYJNE DETERMINANTY UCZENIA SIĘ
 - 5.4.1. CZYNNIKI POPRZEDZAJĄCE UCZENIE SIĘ.
 - 5.4.1.1. Zewnętrzne warunki
 - 5.4.1.2. Uczenie się innych treści - transfer pozytywny i negatywny.
 - 5.4.2. CZYNNIKI DZIAŁAJĄCE W TRAKCIE UCZENIA SIĘ
 - 5.4.2.1. Ogólne warunki zewnętrzne.
 - 5.4.2.2. Znaczenie informacji o wynikach.
 - 5.4.2.3. Znaczenie nagród i kar
 - 5.4.3. CZYNNIKI NASTĄPUJĄCE PO UCZENIU SIĘ.
 - 5.4.3.1. Warunki zewnętrzne
 - 5.4.3.2. Uczenie się innych treści – ułatwienie i hamowanie retroaktywne

PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 6 NAUCZANIE I WYCHOWANIE.

WPROWADZENIE.

- 6.1. PRZECIWKSTAWNE WIZJE CZŁOWIEKA.
 - 6.1.1. CZŁOWIEK PRZYSTOSOWUJĄCY SIĘ DO ZASTANEGO ŚWIATA.
 - 6.1.2. CZŁOWIEK KSZTAŁTUJĄCY ŚWIAT.
 - 6.1.3. WIELOWYMIAROWOŚĆ WIZJI CZŁOWIEKA.
- 6.2. ZRÓŻNICOWANIE CELÓW PEDAGOGICZNYCH ODDZIAŁYWAŃ
 - 6.2.1. PRZYGOTOWANIE DO ŻYCIA W OKRESIE DOROSŁOŚCI.
 - 6.2.2. STYMULOWANIE ROZWOJU W CIĄGU CAŁEGO ŻYCIA JEDNOSTKI - ZASPOKAJANIE BIEŻĄCYCH POTRZEB
 - 6.2.2.1. Tworzenie grup względnie jednorodnych.
 - 6.2.2.2. Oddziaływanie integracyjne.
- 6.3. RÓŻNORODNOŚĆ ŚRODKÓW I INSTYTUCJI
 - 6.3.1. RODZINA.
 - 6.3.2. PRZEDSZKOLE.
 - 6.3.3. SZKOŁA
- 6.4. ZNACZENIE AKTYWNOŚCI POZNAWCZEJ UCZNIA.
 - 6.4.1. FIASKO NAUCZANIA PODAJĄCEGO
 - 6.4.2. NIEZBĘDNOŚĆ MOTYWACJI POZNAWCZEJ I UMIEJĘTNOŚCI Z NIĄ ZWIĄZANYCH.

6.5. ZNACZENIE INTERNALIZACJI OGÓLNOLUDZKICH NORM WSPÓŁŻYCIA.

6.5.1. NIEWYSTARCZALNOŚĆ RYGORÓW ZEWNĘTRZNYCH

6.5.2. POTRZEBA INTERNALIZACJI NORM.

6.6. ZNACZENIE RESPEKTOWANIA PSYCHOLOGICZNYCH PRAWIDŁOWOŚCI ROZWOJU I UCZENIA SIĘ.

6.6.1. NAUCZANIE PROGRAMOWANE JAKO PRZYKŁAD WCZESNEJ KONCEPCJI OPARTEJ NA PSYCHOLOGICZNYCH PRAWACH UCZENIA SIĘ

6.6.2. NAUCZANIE, KTÓREGO CELEM JEST OPTYMALIZACJA ROZWOJU JEDNOSTKI

PODSUMOWANIE

INTERAKCJE PEDAGOGICZNE.

ROZDZIAŁ 7 OGÓLNY PUNKT WIDZENIA PSYCHOLOGA

WPROWADZENIE.

7.1. INTERAKCJE SPOŁECZNE I PROBLEMY ZWIĄZANE

Z ICH BADANIEM

7.2. ZACHOWANIA PARTNERÓW INTERAKCJI WOBEC SIEBIE

7.3. SPOSTRZEGANIE PARTNERA INTERAKCJI

7.4. SPOSTRZEGANIE SAMEGO SIEBIE.

PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 8 NAUCZYCIEL Z PERSPEKTYWY UCZNIA

WPROWADZENIE.

8.1. OBRAZ PEDAGOGA JAKO NAUCZYCIELA.

8.2. OBRAZ PEDAGOGA JAKO WYCHOWAWCY.

8.3. OBRAZ PEDAGOGA JAKO KIEROWNIKA GRUPY

8.4. CZYNNIKI MODYFIKUJĄCE OBRAZ NAUCZYCIELA--WYCHOWAWCY.

8.4.1. WŁAŚCIWOŚCI ROZWOJOWE UCZNIA--WYCHOWANKA.

8.4.2. WŁAŚCIWOŚCI INDYWIDUALNE UCZNIA--WYCHOWANKA.

PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 9 UCZEŃ Z PERSPEKTYWY NAUCZYCIELA

WPROWADZENIE.

9.1. OBRAZ „IDEALNEGO” UCZNIA.

9.2. OBRAZ KONKRETNEGO UCZNIA

9.2.1. OBRAZ UCZNIA JAKO OSOBY NAUCZANEJ.

9.2.2. OBRAZ UCZNIA JAKO WYCHOWANKA I CZŁONKA GRUPY RÓWIEŚNICZEJ

PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 10 WŁASNY OBRAZ UCZNIA I NAUCZYCIELA

WPROWADZENIE.

10.1. WŁASNY OBRAZ UCZNIA

10.1.1. OBRAZ SIEBIE W ROLI UCZNIA.

10.1.2. OBRAZ SIEBIE JAKO CZŁONKA GRUPY RÓWIEŚNICZEJ ORAZ KOLEGI/KOLEŻANKI

10.1.3. OGÓLNA SAMOOCENA I POZIOM SAMOAKCEPTACJI UCZNIA

10.2. WŁASNY OBRAZ NAUCZYCIELA

10.2.1. OBRAZ SIEBIE W ROLI NAUCZYCIELA

10.2.2. OBRAZ SIEBIE W ROLI WYCHOWAWCY

PODSUMOWANIE.

PRAKTYCZNE WSKAZANIA.

ROZDZIAŁ 11 JAK POZNAĆ UCZNIA?

WPROWADZENIE

11.1. METODY POZNAWANIA UCZNIA.

11.1.1. OBSERWACJA.

11.1.2. BEZPOŚREDNIE WYPOWIEDZI UCZNIA.

11.1.3. ANALIZA WYTWORÓW UCZNIA.

11.1.4. EKSPERYMENT NATURALNY.

11.2. SFERY POZNANIA

11.2.1. WŁAŚCIWOŚCI UCZNIA DETERMINUJĄCE JEGO OSIĄGNIĘCIA SZKOLNE

11.2.1.1. Możliwości umysłowe i preferencje poznawcze ucznia

11.2.1.2. Motywacja ucznia do nauki szkolnej i uczenia się w ogóle.

11.2.3. POZNAWANIE OSOBOWOŚCI UCZNIA.

11.2.3. POZNAWANIE SYTUACJI UCZNIA W ŚRODOWISKU RÓWIEŚNICZYM KLASY

11.2.3.1. Pozycja ucznia w klasie

11.2.3.2. Role (funkcje) pełnione przez ucznia.

11.2.3.3. Uczeń jako ofiara i sprawca przemocy

PODSUMOWANIE

ROZDZIAŁ 12 JAK POZNAĆ SIEBIE SAMEGO?.

WPROWADZENIE.

12.1. KOMPETENCJE DYDAKTYCZNE NAUCZYCIELA

12.2. KOMPETENCJE WYCHOWAWCZE NAUCZYCIELA.

12.2.1. STYL KIEROWANIA KLASĄ.

12.2.2. OSOBOWOŚĆ NAUCZYCIELA-WYCHOWAWCY.

11.2.3. NEGOCJACJE I TZW. STRATEGIE PRZETRWANIA PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 13 JAK UŁATWIĆ SAMOPOZNAWANIE UCZNIOWI

WPROWADZENIE.

13.1. SAMOWIEDZA DOTYCZĄCA KOMPETENCJI POZNAWCZYCH UCZNIA

13.2. SAMOWIEDZA DOTYCZĄCA FUNKCJONOWANIA W SYTUACJACH SPOŁECZNYCH

13.3. SAMOWIEDZA DOTYCZĄCA OSOBOWOŚCI UCZNIA.

PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 14 JAK WZBUDZIĆ MOTYWACJĘ

POZNAWCZĄ UCZNIA?.

WPROWADZENIE.

14.1. KSZTAŁTOWANIE MOTYWACJI POZNAWCZEJ JAKO OGÓLNEJ DYSPOZYCJI.

14.2. WZBUDZANIE MOTYWACJI POZNAWCZEJ W KONKRETNYCH SYTUACJACH SZKOLNYCH

14.2.1. SPOSÓB ORGANIZACJI NAUCZANIA

14.2.2. CECHY TREŚCI BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM NAUCZANIA

14.3. PRAWIDŁOWOŚCI ROZWOJOWE JAKO CZYNNIKI MODYFIKUJĄCE ODDZIAŁYWANIA

PEDAGOGICZNE.

PODSUMOWANIE.

ROZDZIAŁ 15 JAK SPRAWIĆ, BY OGÓLNOLUDZKIE

NORMY MORALNE ZOSTAŁY ZINTERNALIZOWANE?.

WPROWADZENIE.

15.1. ODDZIAŁYWANIA OBEJMUJĄCE SFERĄ POZNAWCZĄ

15.2. ODDZIAŁYWANIA OBEJMUJĄCE SFERĄ EMOCJONALNĄ

15.3. ODDZIAŁYWANIA OBEJMUJĄCE SFERĄ BEHAVIORALNĄ ORAZ ODDZIAŁYWANIA KOMPLEKSOWE

15.4. PRAWIDŁOWOŚCI ROZWOJOWE JAKO CZYNNIKI MODYFIKUJĄCE ODDZIAŁYWANIA

WYCHOWAWCZE.

PODSUMOWANIE.

REFLEKSJE ZAMIAST ZAKOŃCZENIA

ROZDZIAŁ 16 DLACZEGO NIE MA W KSIĄŻCE ZAKOŃCZENIA?.

WPROWADZENIE

16.1. NIE WYCZERPALIŚMY ZAGADNIEŃ.

16.2. NIEZBĘDNA JEST KONTYNUACJA

16.3. WIELE JEST OTWARTYCH PROBLEMÓW

16.4. POTRZEBNA JEST DALEJSZA WSPÓŁPRACA PEDAGOGA Z PSYCHOLOGIEM

PODSUMOWANIE

ROZDZIAŁ 17 CO ŁĄCZY NAUCZYCIELA Z UCZNIAMI,

A CZYM RÓŻNIĄ SIĘ ONI

WPROWADZENIE

17.1. PODOBNE PRAWIDŁOWOŚCI ROZWOJOWE.

17.2. ZRÓŻNICOWANE POZIOMY DZIAŁAŃ.

17.3. WSPÓLNA PERSPEKTYWA.

PODSUMOWANIE

ROZDZIAŁ 18 SUKCES PEDAGOGICZNY I NIEBEZPIECZEŃSTWO PORAŻKI

WPROWADZENIE

18.1. RÓŻNORODNOŚĆ ODDZIAŁYWAŃ I SUKCESÓW PEDAGOGICZNYCH.

18.2. PROBLEM OCEN SZKOLNYCH

18.3. PEDAGOGICZNE PORAŻKI.

18.4. NIEZBĘDNY JEST ROZSĄDNY (UMIARKOWANY) OPTYMIZM PODSUMOWANIE